

اثر زلزله بر شریانهای حیاتی استان همدان با نگاه ویژه به خطوط انتقال گاز

عباس عباس زاده شهری (عضو هیات علمی واحد همدان و باشگاه پژوهشگران جوان - دانشجوی دکتری

ژئوفیزیک (زلزله شناسی)، abbas4646@yahoo.com - 09123347044)

حبیب الله نامداری (کارشناس ارشد ژئوفیزیک - واحد همدان - 09181190254)

فرانک باقرزاده (دانشجوی کارشناسی ارشد ژئوفیزیک - واحد همدان)

محسن گودرزی (کارشناس مهندسی عمران - دانشگاه علم و صنعت ایران - 09166648311)

چکیده:

سیستم‌های خدماتی در جامعه شهری که کارکرد آنها بر روی یکدیگر اثر متقابل دارد و زندگی شهری به آنها وابسته است را می‌توان شریانهای حیاتی آن جامعه نامید به بیان دیگر سازه‌هایی که زندگی شهری به آنها بستگی زیادی دارند و عملکرد بد آنها باعث عملکرد بد شهری میشود را شریانهای حیاتی گویند. وجود آگاهی کافی در مورد تاثیر پذیری شریانهای حیاتی از زمین لرزه‌ها و احیاناً سایر سوانح طبیعی امری اجتناب ناپذیر به نظر می‌رسد. چرا که انسانها بدلیل نیازهای روزمره و یا قرارگیری در مجاورت این شریانها ارتباط تنگاتنگ با آنها پیدا کرده‌اند. به همین جهت باید در زمینه شریانهای حیاتی مطالعات و بررسیهای بیشتری صورت پذیرد. در این مطالعات اسلوب مناسبی برای پیش بینی رفتار شریانها در هنگام وقوع لرزه بدست می‌آید که طراحان و مدیران را با بینش بیشتری در مقابل سوانح طبیعی قرار خواهد داد.

خطوط انتقال گاز از مهمترین شریانهای حیاتی در زندگی شهری محسوب می‌شوند. رفتار لوله‌های انتقال گاز در زلزله‌های گذشته نشان دهنده آسیب پذیری آنها در برابر زلزله می‌باشد. لوله‌های انتقال گاز حاوی مواد اشتغال پذیر هستند و نشت گاز و آتش سوزیهای پس از آن می‌تواند موجب صدمات جانی و خسارتهای مالی و زیانهای زیست محیطی گردد و بر این اساس مقاوم سازی این خطوط در برابر زلزله مخصوصاً در مناطق لرزه خیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

ایران یکی از کشورهایی است که جمعیت بسیار زیادی را در خود جای داده و دارای امکانات شهری نسبتاً مدرن و با ارزش است و گذشته از سیل، خشکسالی، طوفان و مشکلات زیست محیطی در شهرهای بزرگ بواسطه قرار گرفتن در محدوده‌های گسل‌های فعال^۱ در معرض زلزله‌های احتمالی با بزرگی بالاست. لذا شریانهای حیاتی (life lines) موجود در یک محدوده بزرگ شهری از سازه‌های بنیادی آن محسوب می‌گردند و مردم خدمات زیادی را از این شریانها دریافت می‌نمایند و به تبع آن استان همدان نیز از این قاعده مستثنی نخواهد بود.

کلمات کلیدی: شریان‌های حیاتی^۲ استان همدان، زلزله